

خطبه های نماز جمعه شهر مقدس قم به امامت آیت الله اعرافی

تاریخ ۲۹/ مرداد/ ۱۳۹۵ مصلی قدس قم

خطبه اول

همه شما برادران و خواهران نمازگزار و خودم را به پارسایی و فرمانبری از خداوند در همه احوال و شئون زندگی و پرهیز از آلودگی های روحی و نفسی سفارش می کنم و از خداوند متعال می خواهیم که درهای حکمت و هدایت و تقوای خود را به روی همه ما بگشاید.

بحث ما در خطبه های گذشته در اخلاق خانوادگی و اصول و ضوابط حاکم بر روابط خانواده بود. بارها یادآوری کردیم که سعادت جامعه در گروی سلامت خانواده است و پویایی و تعالی خانواده در گروی رعایت اصول و ضوابط فقهی و اخلاقی اسلام میان اعضای خانواده است. اگر اعضای خانواده به خصوص همسران رعایت این اصول و ضوابط را کنند، خانواده از آسیب ها و آفت های گوناگون پاک و مبرا خواهد شد. در اصول روابط میان همسران به اصل ۱۳ رسیدیم که عبارت بود از ایثار و فداکاری و از خودگذشتگی در روابط خانوادگی. قبل از آنکه به بحث روابط خانواده و اهمیت ایثار پردازیم، اشاره هایی کلی به این بحث داشتیم. معنای ایثار و مفاهیم مقابل آن، ارکان و درجات و مراتب و مبانی اصولی ایثار بحث هایی بود که در خطبه های قبل تقدیم محضر شریف شما شد.

به مبحث ۵ در باب ایثار رسیدیم و عرض کردیم مقوله ایثار دارای آثار و برکاتی در زندگی فردی و اجتماعی و زندگی دنیوی و اخروی است. اولاً برکت ایثار این است که شخصیت انسان را متکامل می کند. ثانیاً برکات اخروی و ماورای این دنیا برای ایثار بسیار است. جلب محبت الهی در روایتی از امام صادق علیه السلام آمده بود که فرمودند کسی که ایثار کند، خداوند او را دوست خواهد داشت. انسانی که آماده است از مطامع شخصی و منافع فردی خود بگذرد برای اسلام و جامعه و سعادت دیگران، مشمول لطف و محبت خدا می شود و محبت خدا قابل وصف نیست. از سوی دیگر ایثار موجب گشایش ها در عالم قیامت می شود. آن جلوه ایثاری که در سوره دهر خداوند مجسم کرده و به خاندان پیامبر خدا حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و آله و سلم نسبت داده است، نتیجه آن این می شود که ﴿فَوْقَهُمْ اللَّهُ شَرُّ ذَلِكَ الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا﴾ خانه ای که فداکار بود و از نان شب خود برای نیازمندان گذشت، خدا آنها را از سختی های قیامت آزاد می کند و به آنها نشاط و سرزندگی در آخرت موهبت می کند و علاوه بر اینها مقاماتی که برای ایثارگران در راه خدا و نیازمندان در بهشت وجود دارد، قابل وصف نیست. در حدیث شریفی فرمودند: إِنَّ لِلَّهِ جَنَّةً لَا يَدْخُلُهَا إِلَّا ثَلَاثَةٌ: رَجُلٌ زَارَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنَ فِي اللَّهِ، رَجُلٌ آتَرَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنَ فِي اللَّهِ، رَجُلٌ زَارَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنَ فِي اللَّهِ، رَجُلٌ آتَرَ أَخَاهُ الْمُؤْمِنَ فِي اللَّهِ. است که فقط سه گروه از آن بهره مند می شوند:

۱- انسانی که در دعوی با دیگری انصاف به خرج می‌دهد و حق را به خاطر غرائض نفسانی نمی‌پوشاند و علیه خود شهادت می‌دهد.

۲- انسانی که به زیارت و دیدن برادر ایمانی خود می‌رود برای خدا و پیوند خود را با برادران دینی برای خدا محکم می‌کند.

۳- انسانی که از مطامع خود به نفع برادران دینی و ایمانی خود گذشت در روابط خانواده و دوستان و همسایه.

مقوله ایثار دارای برکات فوق‌العاده‌ای در تعالی شخصیت انسان است و از سوی دیگر برکات آن در قبر و قیامت و عالم غیب تجلی می‌کند. انسان در سایه‌سار این فضیلت اخلاقی به قلل بلند معنوی و روحی و اخروی نائل می‌شود و علاوه بر آن ایثار زندگی خانوادگی و اجتماعی را روشن، باصفا و شیرین می‌کند. امیر المؤمنین فرمودند: *بِالْإِثَارِ يَسْتَرِقُّ الْأَحْرَارُ، بِالْإِثَارِ عَلَى نَفْسِكَ تَمْلِكُ الرِّقَابَ* اگر بزرگوار و آماده از خود گذشتن باشی برای رفاه و آسایش دیگران، با این اخلاق آزادگان را بنده احسان خود می‌کنی و فاصله‌ها مبدل به دوستی می‌شود و کدورت‌ها از میان می‌رود. علاوه بر این وقتی ایثار به شکل فرهنگ عمومی درآید، همه جامعه مسیر سعادت را طی می‌کند. در مقابل جامعه‌ای که همه وقتی صبح از خواب بیدار می‌شوند، دنبال اینند که حداکثر منافع شخصی خود را تأمین کنند و تا می‌شود از دیگران به نفع خود بزنند، این جامعه اسلامی و ایمانی نیست. جامعه‌ای که به ایثار متخلق باشد، جامعه دفاع مقدس می‌شود. کسی که وارد عرصه دفاع مقدس می‌شد، می‌دید که روابط ایثارگرانه در جبهه‌ها موج می‌زد و انوار خدا در آنجا تجلی می‌کرد و نعمت‌های خدا ریزان می‌شد. در فضای اداری همینطور... وقتی که مدیرانی تا حداکثری که راه دارد می‌خواهند حقوق بگیرند و از مزایای اداره بهره‌مند شوند، این جامعه اسلامی نیست. نظام مدیریتی و سازمانی که بر گذشت استوار باشد، اسلامی است و می‌تواند جامعه را در مسیر آرمان‌های الهی هدایت کند. نظام اداری مبتنی بر سلامت و ایثار یک جامعه را در مسیر ترقی قرار می‌دهد. اگر قرار است انقلاب اسلامی الگوهای نو برای ساختن تمدن اسلامی به جهان ارائه کند، باید از خانه‌ها، محیط‌های اداری و روابط کاری و بازاری شروع شود. بازار اسلامی بازاری است که حاضر است یک فروشنده از سود خود بگذرد برای منافع نیازمندی که به مغازه او مراجعه کرده. اثر دیگر ایثار این است که اگر ایثار برای اسلام و ارزش‌های متعالی دینی شد، جامعه از قید و بند شیاطین آزاد می‌شود. در یک شب خطرناک امیر مؤمنان سلام الله علیه در ليله المبيت ایثار کرد و ایثار آن حضرت در آن شب تاریخی نقطه عطفی در تاریخ اسلام شد. در روز عاشورا جلوه‌های ایثار نمایان شد و اصحاب بزرگ حجت خدا در دفاع از اسلام و حجت خدا و ولایت الهی سینه سپر کردند و از همه وجود خود گذشتند. خوشبختانه انقلاب اسلامی این فصل‌های غیرقابل باور در تاریخ اسلام را باورپذیر کرد. در دفاع مقدس و صحنه‌های گوناگون انقلاب شاهد جوانان انقلابی و انسان‌های ایثارگر بودیم و جامعه‌ای که این لطف الهی در او باشد، نمایان شد و نشان داد که ایثار می‌تواند یک جامعه را در برابر همه خطرات بیمه کند. درست است که هنگام ایثار فردی به یک معنا ضرر می‌کند و سختی را متحمل می‌شود، اما باید بداند در پس این سختی و تحمل و ایثار، گشایش‌ها پدید می‌آید... در خانه روابط صمیمی خواهد شد و در جامعه فضای دوستی و مهربانی حاکم می‌شود و جامعه اسلامی در مقابل دشمنی‌ها مقاوم می‌شود. چند روز قبل توفیق یافتیم در مشهد مقدس در منزل ایثارگر عزیز حضور پیدا کنم. اشک بر چشم-

های انسان جاری می‌شود که جانباز عزیز محمدزاده که تمام وجود خود را به اسلام هدیه کرد، ۳۰ سال با سختی‌ها دست و پنجه نرم کرده است. اگر در انقلاب چیزی داریم نتیجه این ایثارهای بزرگ است. امروز هم ما و مسئولان باید بپذیریم که با مقاومت و ایثار می‌توانیم جامعه را به قله‌های سعادت نائل کنیم. با ایثار و فداکاری همسران، می‌شود خانه را مهد تربیت انسان‌های بزرگ کرد.

خطبه دوم

در ادامه توصیه‌های پیشوای پارسایان و امیر مؤمنان سلام الله علیه به تقوا در خطبه ۸۲ فرمودند بندگان خدا شما را به تقوای الهی سفارش می‌کنم و در ادامه فرمودند دنیایی که با آن مواجه هستید، ظاهری زیبا اما باطنی مسموم و مهلک دارد. به ظاهر دنیا دل نبندید. در جای دیگر فرمودند دنیا در حال گذر است. *عُرُورٌ حَائِلٌ وَ ظِلٌّ زَائِلٌ وَ سِنَاءٌ مَائِلٌ* دیواره دنیا در حال فروریزی است، به این تکیه‌گاه دل نبندید و بعد فرمودند بسیاری از مواقع است که انسان‌ها دل به دنیا بستند و آرام شدند و در حالی که در نعمت‌ها غرقند، حتی *إِذَا أَيْسَ نَافِئَهَا وَ اطْمَأَنَّ نَاقِرَهَا أَقْمَصَتْ بِأَرْجُلِهَا* وقتی که آرام بر اسب دنیا سوار است، دنیا چهار دست و پا بلند می‌شود و افسارها را پاره می‌کند و تیرهای مرگ روانه می‌کند و بندهای مرگ را به گردن انسان‌ها می‌آویزد. حتی آنگاه که آرامیم و فکر می‌کنیم همه چیز بر وفق مراد است، باید بدانیم که هیچ امنیتی وجود ندارد و هر لحظه ممکن است تیرهای بلا به سوی ما رها شود و این شتر سرکش دنیا ما را به زمین افکند. اگر این حقیقت را یافتیم و توجه کردیم، رتبه‌های تقوا را احراز خواهیم کرد. خدایا به ما توفیق تخلق به اخلاق الهی و تجهیز به تقوا عنایت فرما.

شهادت شهید اندرزگو را تبریک و تسلیت عرض می‌کنم. انسانی مقاوم در عصر تاریکی‌ها و اختناق جان‌فشانی کرد و خود را فدای اسلام و انقلاب کرد. شهادت رجایی و باهنر دو مدیر کوشا و فعال و انقلابی را گرامی می‌دارم. روز بزرگداشت علامه مجلسی دانشمند بزرگ که بر همه ما و حوزه‌های علمیه حق عظیم دارد، گرامی می‌دارم و همین‌طور سالروز ارتحال آیت الله حائری مؤسس حوزه علمیه قم که در ۱۷ ذی‌القعدة ۱۳۵۵ وفات نمودند، گرامی می‌دارم و روز بزرگداشت بوعلی سینا که روز پزشک نامیده شده، فیلسوف و مدافع مرزهای عقلی و فلسفی و کلامی اسلام و دانشمندی که عرصه‌های علمی گوناگون جهان اسلام را توسعه داد، گرامی می‌دارم. این مناسبت‌ها را اگر کنار هم بگذاریم نشان‌دهنده تمدن غنی و پویای اسلام طی قرون متمادی است. در این منظومه‌ای که به مناسبت‌های آن اشاره شد، یک فقیه بزرگ و بنیان‌گذار حوزه جدید قم داریم مثل آیت الله حائری. فقه ما سرچشمه انوار الهی و هدایت جامعه بشری است. در این منظومه علامه مجلسی را داریم که پیشگام عرضه معارف نورانی و ذخائر معارف الهی به دنیای معاصر بود. در این منظومه بوعلی سینا را داریم که تفکر فلسفی و کلامی و عقلی جهان اسلام را رشد داد. من در اینجا داوری نمی‌کنم راجع به هر آنچه اندیشه این بزرگان است، اما توان و توشه عقلی و حکمت الهی و دانش‌های طبیعی از جمله پزشکی در این چهره متجلی است و شهادت اندرزگو و رجایی و باهنر که جلوه‌های ایثار و انقلاب اسلامی بودند. تمدنی که اسلام آن را پایه‌ریزی می‌کند، در آن علم و فلسفه و حکمت و کلام و فقه به عنوان تئوری زندگی بشر جایگاه متعالی دارد و در کنار اینها روحیه شهادت‌خواهی، ایثار در راه خدا، از جان گذشتن برای ارزش‌های الهی قرار می‌گیرد. این چهره‌های بزرگ هر کدام نمونه‌ای از یکی از برگ‌های درخشان تمدن اسلامی هستند. برای تعالی درجات این بزرگان و شهدا و مراجع درگذشته و امام عزیز تقدیم می‌کنیم به پیشگاه پیامبر و خاندان او صلواتی بر محمد و آل محمد.

روز پزشک را گرامی می‌دارم و تقدیر و تشکر می‌کنم از همه خدمتگزاران به سلامت و بهداشت و درمان مردم و توصیه می‌کنم همه این عزیزان را به رعایت اخلاق و آداب پزشکی و رعایت حال مردم به ویژه مستمندان و تأکید می‌کنم بر ضرورت توجه به بیماران به خصوص بیماران خاص چه از سوی پزشکان و سربازان سلامت و بهداشت مردم چه از سوی مسئولان و برنامه‌ریزان.

هفته دولت به مناسبت شهادت شهید رجایی و باهنر است که آن را گرامی می‌داریم و تشکر می‌کنیم از خدماتی که دولتمردان و مسئولان برای مردم انجام می‌دهند به ویژه از خدماتی که سربازان گمنام اسلام در این هفته‌های اخیر برای کشف عملیات تروریستی انجام دادند. از همه این خدمات تشکر می‌کنم و باید تأکید کرد که در هفته دولت باید سخن مردم را شنید و رهنمودهای رهبر فرزانه انقلاب را توجه کرد، گذشته را بازبینی کرد و برای بنیان‌ریزی یک نظام اقتصادی سالم و مقاوم دولتمردان تلاش کنند. امیدوارم در مسیر تحقق این ارزش‌ها متعالی موفق شوند.

برنامه ششم که دولت تقدیم مجلس کرد، ما انتظار داریم این برنامه اصلاح و تکمیل شود و عناصری که عرض می‌کنم بیشتر در آن مورد توجه قرار گیرد:

۱- اقتصاد مقاومتی

۲- فرهنگ اصیل و ایمانی و اسلامی برای عبور از مخاطرات فرهنگی

۳- رشد و اعتلای علمی و دانش

۴- ارتقای امنیت و صنایع دفاعی که روز صنعت دفاعی هم در همین ایام است.

اقداماتی که در امحای کالاهای قاچاق شد، بسیار درست است. قاچاق عنصری مخرب در اقتصاد کشور است و عمل انقلابی برای امحای کالاهای قاچاق امری است که ریشه در قرآن دارد. زر و زیورهای سامری ﴿الْحَرْقَةُ ثُمَّ لَنْسِفَتُهُ﴾ نمونه‌هایی داریم که وقتی کالایی در مسیر تخریب اقتصاد قرار می‌گیرد باید از بین رود و امیدواریم به این مسئله توجه بیشتری شود.

در خصوص مسائل منطقه به چند نکته اشاره می‌کنم. امروز شاهد این هستیم که منافقین، آل سعود و داعشی‌ها و جریان‌های ریز و خردی که از انقلاب اسلامی دل خوشی ندارند و ضربه‌های مقاومت را با تمام وجود لمس کرده‌اند، به صورت یک شبکه درآمدده‌اند. در اینجا و آنجا منافقین و داعشی‌ها و آل سعود به رغم اختلافاتی که بین آنهاست، کنار هم می‌نشینند و طرحی را برای ناامن کردن ایران دنبال می‌کنند. نمونه‌های آن در این ایام کشف شد. این عناصر خرد و ریز قابل حساب نیستند و ارزشی ندارند و پشت صحنه آنها توطئه‌های صهیونیستی و آمریکایی است. آنها طراحی کرده‌اند که دژ استوار ایران و انقلاب را ناامن کنند. اما بدانند ایران اسلامی هرگز در برابر این توطئه‌ها تسلیم نخواهد شد. ما در برابر شما می‌ایستیم و ملت ما با انسجام و اقتدار با تاسی به رهبری معظم در برابر شما خواهند ایستاد. بدانید این توطئه ناامن‌سازی ایران مایه افتضاح شما خواهد شد و ره به جایی نخواهید برد. بارها در

طول این سی و چند سال ملت بزرگ و جوانان پرشور و نیروهای نظامی و انتظامی را آزموده‌اید، باز هم شکست خواهید خورد. دست از این خیانت‌ها بردارید.

طرح تفرقه مذهبی که مع الأسف گروه‌هایی فریب خوردند و یک طرح شیطنانی آمریکایی خطرناک را در این خصوص دنبال می‌کنند. این طرح آمریکایی و صهیونیستی است و اینها فریب‌خورده آنها هستند که به اسم شیعه و سنی و اقوام و نژاد و فرهنگ‌ها می‌خواهند امت اسلامی را به جان هم بیندازند. اینها بدانند ایران اسلامی از حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌ها جز ندای وحدت و انسجام و همبستگی اسلامی بیرون نخواهد آمد.

درد بزرگ امت اسلام بحرین و یمن و سوریه و نقاط دیگر جهان اسلام است. ملت‌های مظلومی که از ظالمان ستمگر و گروه‌های خون‌آشام ضربه می‌بینند. دولت بحرین بدانند که ملت‌های مسلمان در کنار ملت بحرین هستند. سلامت و وضعیت آیت الله شیخ عیسی قاسم و سران نهضت بحرین و سران نهضت‌های اسلامی در نیجریه و نقاط دیگر برای ما مهم است. امیدواریم نهادهای بین‌المللی به این افتضاحی که مبتلا شده‌اند و دنبال خون‌آشامان هستند... دفاع می‌کنند یا ساکتند... فاصله بگیرند. البته ما به شما امیدی نداریم و امید ما به خدا و انقلاب اسلامی و جبهه مقاومت اسلامی است و به فضل خدا امت اسلام بر همه این توطئه‌ها غالب خواهد شد.